

Domme en slimmere lijstjes

Onlangs was er weer veel gedoe over het feit dat Nederland twee plaatsen gezakt was op de index van het *Global Competitiveness Report* het World Economic Forum: van 8 naar 10! Gejammer alom: Nederland zakt weg en dat niet eens door de slappe bodem of het wassende water! Tegelijk was er veel vreugde in België want daar was men gestegen van 19 naar 18! Overigens was Nederland het jaar daarvoor gestegen van 10 naar 8... En daar weer voor stond Nederland op nummer 11.

Ik ben een groot voorstander van leren van reële prestatie-indicatoren, maar aan dat concurrentielijstje heb je niet zoveel. Het gaat om een gewogen gemiddelde van honderden indicatoren en als je die net iets anders weegt, komt er iets heel anders uit. Bovendien staan de Verenigde Staten dit jaar op nummer 2 (weliswaar gezakt van nummer 1). Dan weet je toch genoeg? Dat land leeft al jaren boven zijn stand. Of noem je een continu handelsbalanstekort (tegenwoordig ongeveer 16 procent verschil tussen import en export) een teken van internationale concurrentiekracht? China houdt het land overeind met overheidsleningen. 40 procent van de bevolking neemt het bijbelverhaal over de schepping letterlijk en de politieke discussies zijn er van een telkens weer ijzingwekkende debiliteit. En dat zouden we in Nederland moeten proberen te overtreffen? Geert W. probeert het alvast. Nederland is intussen in absolute termen de vijfde exporteur op wereldniveau: na Duitsland, China, de VS en (niet eens zo ver na) Japan... Dat is toch ongelooflijk, zelfs als je weet dat dit ook met doorvoer te maken heeft? Leuk ook om te weten is ook dat de lijstjes van het World Economic Forum voor een groot deel tot stand komen op basis van enquêtes onder managers die uitspraken moeten doen over de prestaties van hun eigen land. Door Amerikaanse managers wordt blijkbaar minder gekankerd over het eigen land dan door Nederlanders.

Zelf vind ik de *Human Development Index* van de Verenigde Naties meestal de interessantste. Daarin probeert men het welvaartsniveau van alle landen te berekenen. Deze index is samengesteld op basis van een beperkt aantal gegevens over gemiddelde levensverwachting, mate van geletterdheid en scholing en het BBP. In de

zojuist gepubliceerde negentiende *Human Development Index* (over 2007) stond Nederland nummer 6 op een totaal van 182 landen waarover gegevens bekend zijn. Nederland is de voorbije jaren telkens een plaatsje gestegen op die lijst. Noorwegen staat meestal op nummer 1. Alleen, wie staat nu nog nummer 3 en enkele jaren geleden zelfs even nummer 1? Tja, IJsland! De Verenigde Staten staan op de meest recente lijst op nummer 15, België op 17.

Een heel leuke lijst die vorig jaar voor de tweede keer werd gepubliceerd is de *Happy Planet Index*, gepubliceerd door de new economic foundation (ja, met kleine letters). Ze bevat drie componenten: gemiddelde levensverwachting, gemiddelde tevredenheid ('life satisfaction') en ecologische voetafdruk. Hier kwam een heel verrassende rangorde uit de bus. Het gelukkigste land ter wereld is.... Costa Rica. Verder in de top vijf: de Dominicaanse Republiek, Jamaica, Guatemala en Vietnam. Saudi-Arabië staat op 13, China op 20. Nederland komt als eerste traditioneel geïndustrialiseerd land op nummer 43. Duitsland staat op 51, België op 64, het Verenigd Koninkrijk op 74, Japan op 75, Irak op 79, Iran op 81 en de Verenigde Staten op 114. Het minst verrassend is nog de allerlaatste: Zimbabwe op 145. Dit lijstje heeft ongetwijfeld hetzelfde effect als de *upside-down*-wereldkaarten die je in Australië of Nieuw-Zeeland aantreft, waarbij deze landen centraal bovenaan staan, terwijl Europa ergens in een duister hoekje onderin zit weggestopt. Het is bij de *Happy Planet Index* met name de ecologische voetafdruk die ons de das omdoet. Natuurlijk kun je de vraag stellen of we ons door die voetafdruk ongelukkiger voelen dan in landen zonder veel democratie of met meer geweld die in deze 'geluksindex' hoog eindigen. Maar het is wel eens leuk het perspectief om te keren. Een zekere geruststelling is dat Nederland van de traditionele rijke landen het er dan nog het minst slecht vanaf brengt. Of juist niet? **IK**

Dany Jacobs

Dany Jacobs is hoogleraar Industriële ontwikkeling en innovatiebeleid bij de Universiteit van Amsterdam en lector Kunst, cultuur en economie bij de hogescholen ArteZ en HAN in Arnhem.

Jacques Snel,
IP'er van het Jaar 2008
en jurylid 2009.

Davied van Berlo,
Informatieprofessional van het
Jaar 2009 en
winnaar van de Gouden Prisma

Edita Mujovic,
winnaar EBSCO Publieksprijs 2009

WIE WORDT DE INFORMATIEPROFESSIONAL VAN HET JAAR 2010?

Nieuwe ronde, nieuwe kansen en nieuwe jury!

Ook in 2010 vindt weer de verkiezing Informatieprofessional van het Jaar plaats, georganiseerd door Essentialsprofessional van het Jaar plaats, georganiseerd door Essentials in samenwerking met Prisma. De prijs, de Gouden Prisma en een door de NVB gesponsorde (studie)reischeque ter waarde van 2.500 euro, wordt toegekend aan de informatieprofessional die van bijzondere betekenis is voor het vakgebied. Kandidaten worden aangedragen door de beroepsgroep zelf, maar ook de juryleden hebben de mogelijkheid iemand voor te dragen.

EBSCO Publieksprijs

Net als vorig jaar kunnen vakgenoten ook in 2010 ook kunnen stemmen voor het toekennen van de Publieksprijs, die gesponsord wordt door EBSCO. Het toekennen van deze publieksprijs – een cheque ter waarde van 1.000 euro! – door vakgenoten staat los van het oordeel van de jury, die onafhankelijk en zelfstandig de IP'er van het Jaar 2010 kiest. Vakgenoten kunnen stemmen op hun favoriete genomineerde vanaf 30 april 2010 – via de website www.informatieprofessionalvanhetjaar.nl.

Een collega nomineren?

Kijk op www.informatieprofessionalvanhetjaar.nl voor alle informatie!